

EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2021.7.26.
COM(2021) 415 final

**A BIZOTTSÁG JELENTÉSE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK, A TANÁCSNAK ÉS
A SZÁMVEVŐSZÉKNEK**

**Európai Fenntartható Fejlődési Alap
garanciaalapjának kezeléséről**

TARTALOM

1. Bevezetés.....	2
2. A műveletek háttere	2
3. Az EFFA-garanciaalap 2020. évi kezelése	3
3.1. Pénzügyi irányítás	3
3.2. Piaci fejlemények	3
3.3. A portfólió összetétele és fő jellemzői	4
3.4. Teljesítmény	5
4. Pénzügyi beszámoló.....	6
4.1. Az EFFA-garanciaalap 2020. december 31-i pénzügyi kimutatásai.....	6
4.2. Céltartalékképzés	7
5. Az EFFA-garanciaalap célösszege és szintje megfelelőségének értékelése	8

1. BEVEZETÉS

E jelentés jogalapja az (EU) 2017/1601 rendelet (a továbbiakban: EFFA-rendelet). Az EFFA-rendelet 16. cikkének (3) bekezdése kimondja, hogy a Bizottság jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak és a Számvevőszéknek az Európai Fenntartható Fejlődési Alap (a továbbiakban: EFFA) garanciaalapjának előző naptári évi kezeléséről, amely jelentés többek között értékelést tartalmaz a céltartalék és az EFFA-garanciaalap szintjének megfelelőségéről, továbbá arról, hogy szükség van-e az EFFA-garanciaalap feltöltésére.

2. A MŰVELETEK HÁTTERE

Az EFFA fedezi az Afrikában és az Unió szomszédságában megvalósuló műveletek finanszírozását, ideértve a vegyes finanszírozási műveleteket és az EFFA-garanciát is.

Az EFFA-garancia kulcsfontosságú innovatív elem, amelynek feladata, hogy csökkentse a partnerországokban végrehajtott fenntartható fejlődési beruházásokkal összefüggő kockázatokat, ezáltal pedig támogassa a beruházások mozgósítását, elősegítse a fenntartható és inkluzív gazdasági és társadalmi fejlődést, elérje a lehető legnagyobb adicionalitást, valamint magánszektorbeli forrásokat vonjon be. Rendeltetése szerint a garancia kockázatcsökkentési eszköz, amely a piaci torzulások elkerülése mellett ösztönzi a magánforrásokból való finanszírozást.

Az EFFA-garanciának az Unió általános költségvetéséből elkülönített teljes összege 1,5 milliárd EUR. Az EFFA-garanciát támogató további hozzájárulások közé tartozik a Bill and Melinda Gates Foundation 50 millió USD, Dánia 9,6 millió EUR, a Cseh Köztársaság 300 000 EUR és Észtország 100 000 EUR összegű hozzájárulása.

Az EFFA-rendelet 14. cikke létrehozza az EFFA-garanciaalapot, amely likviditási tartalékot képez, hogy ebből az EFFA-garancia lehívása esetén a támogatható partner részére fizetést lehessen teljesíteni. Az Unió 750 millió EUR összeget bocsátott rendelkezésre pénzügyi kötelezettségeinek fedezésére, amely az uniós garanciakötelezettség 50 %-ának felel meg.

Az EFFA-garanciaalapot ténylegesen 2018-ban hozták létre. 2020. december 31-ig 799 millió EUR összeget fizettek ki az Alapnak.

Az EFFA-garanciaalap 2019. évi eredményeiről a Bizottság az EFFA-garanciaalap kezeléséről szóló jelentésben¹ tájékoztatta az Európai Parlamentet, a Tanácsot és a Számvevőszéket.

¹ COM (2020) 346.

3. AZ EFFA-GARANCIAALAP 2020. ÉVI KEZELÉSE

3.1. Pénzügyi irányítás

Az EFFA-garanciaalap befektetési portfólióját az EFFA-garanciaalap eszközkezelésére vonatkozó iránymutatásokra alkalmazandó, 2017. november 22-i C(2017)7693 bizottsági határozatban megállapított irányítási elvekkel összhangban fektetik be.

Az iránymutatás szerint a befektetési portfólióban található eszközöknek elegendő likviditást kell biztosítaniuk a garancia esetleges lehívása esetére, ugyanakkor nagy fokú biztonság és stabilitás fenntartása mellett optimális hozam- és kockázati szint kialakítását célozzák.

A befektetési célkitűzések és a piaci feltételekre vonatkozó kilátások figyelembevételével befektetési és kockázatkezelési stratégiákat fogadtak el. A befektetések során a cél a különböző rögzített hozamú eszközosztályok közötti fokozottabb diverzifikáció volt.

3.2. Piaci fejlemények

A 2020. évi piaci fejleményeket a Covid19 vírus terjedése, a népegészségügyre és a világgazdaságra gyakorolt pusztító hatása, valamint a kormányok és a központi bankok gyors és határozott szakpolitikai válasza határozta meg.

A fix hozamú piacok optimista hangnemben kezdték az évet, köszönhetően az USA és Kína közötti kereskedelmi kapcsolatok javulásának és az általában pozitív gazdasági hangulatnak. A tízéves német államkötvény (Bund) hozama január közepén elérte a -0,16 %-os szintet, ami visszatekintve az egész év csúcsértékének bizonyult.

Az év későbbi részében, amint a vírus jelentette fenyegetés nyilvánvalóvá vált, a világ népességének több mint felére teljes tényleges kijárási korlátozás vonatkozott, ami globális sokkhatást okozott mind a kínálatot, mind a keresletet illetően, különösen a személyes szolgáltatások terén. A pénzügyi piacokat világszerte hirtelen sokk érte, amihez a kockázatkörülés és a volatilitás óriási növekedése társult. Az ebből következő „fogd a pénzt és fuss” hangulat sok befektetőt kényszereladásokra sarkallt, ami árképzési zavarokat okozott, és veszélyeztette a stabilitást a pénzügyi piacokon.

A részvénytőzsiadok zuhantak, és a befektetők olyan biztonságos eszközök felé fordultak, mint például a Bund, amelynek hozama március közepére hirtelen az éves mélypontot jelentő -0,86 %-ra esett, vagy mint az amerikai államkötvények, amelyek hozamai még ennél is nagyobb mértékben csökkentek, amihez hozzájárult március elején az amerikai Federal Reserve két, összesen 150 bázispont mértékű sürgősségi kamatcsökkentése is. A biztonságos eszközök hozamai ezt követően ellenkező irányba fordultak, és a többi rögzített hozamú eszköz hozamával együtt a piaci zavarok és a korlátozott likviditás közepette emelkedtek. A Bund hozama éves mélypontjának elérése után tíz nappal visszaállt -0,20 %-ra. Az egyéb európai államkötvények Bundhoz viszonyított hozamkülönbsége jelentősen nőtt, csakúgy, mint az összes többi fix hozamú eszközosztály hozamkülönbsége.

A bizalom helyreállítása érdekében a kormányok mentőcsomagokat alkalmaztak, a központi bankok pedig példátlan mértékű monetáris lazítást hajtottak végre (pl. az irányadó kamat csökkentésével és/vagy eszközvásárlásokkal), ami hozzájárult a piacok megnyugtatásához és az eszközök általános értékeltségének javulásához. A volatilis márciust követően áprilistól a hozamkülönbségek stabilizálódtak, és általában csökkenő pályára léptek. A példa nélküli fiskális csomagok bejelentése világszerte és Európában – nevezetesen a 750 milliárd EUR összegű Next Generation EU – júniusban a hozamok szintjének általános emelkedéséhez vezetett, de a központi bankok határozottak maradtak, és továbbra is kedvező finanszírozási feltételeket biztosítottak a lefelé mutató kockázatok elhúzódása közepette. Az év hátralevő részében az euróövezet hozamai és hozamkülönbségei összességében fokozatosan csökkentek, míg a befektetők bizalma tovább javult a védőoltások terén elért eredmények és a novemberi amerikai választásokat követő további ösztönző intézkedésekkel kapcsolatos kilátások fényében. A Bund az évet $-0,57\%$ -on zárta.

Összességében a fix hozamú piacok alakulása – bár igen magas volatilitás közepette – vonzó befektetési lehetőségeket biztosított, ami pedig hozzájárult ahhoz, hogy az EFFA-garanciaalap pozitív hozammal zárta az évet.

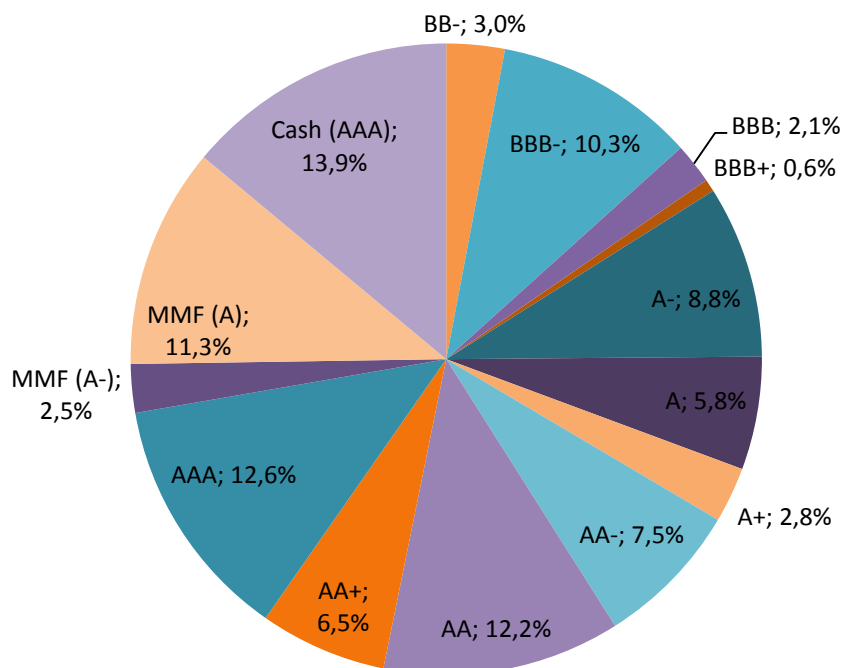
3.3. A portfólió összetétele és fő jellemzői

A befektetési célok elérése érdekében az EFFA-garanciaalap befektetési portfóliójában lévő eszközöket egy befektetési stratégia iránymutatásai alapján kezelik. A befektetési stratégiát referenciamutató formájában fejezik ki, amely megállapítja az elfogadható pénzügyi eszközök különböző típusainak indikatív megoszlását a portfólióban.

2020 decemberében a befektetési portfólió elsősorban államok, alsóbb szintű állami kibocsátók, szupranacionális szervek vagy ügynökségek, valamint külföldi kormányzatok által kibocsátott értékpapírokból (az 52% -os referenciamutatóhoz képest a piaci érték 46% -a), továbbá vállalatok és pénzügyi intézmények által kibocsátott fedezetlen kötvényekből (a 18% -os referenciamutatóhoz képest a piaci érték 14% -a) és fedezett kötvényekből (a 0% -os referenciamutatóhoz képest a piaci érték 14% -a) állt. A maradékot főként pénzpiaci alapokban kezelték.

2020 végén a környezetvédelmi, társadalmi és irányítási szempontoknak megfelelő kötvények aránya 12% volt.

A portfólió futamideje 2020 végén $2,41$ év volt, az EFFA-értékpapírok átlagos hitelminősítése az alábbiak szerint oszlott meg:

a portfólió nagy részét likvid értékpapírokba és pénzüpi eszközökbe fektették be, és a portfólió egy megfelelő nagyságú részének (a portfólió összértékének 32 %-a) futamideje 12 hónapnál rövidebb.

A portfólió lejárat, hitelkockázati és likviditási profilját úgy kalibrálták, hogy összhangban álljon az uniós garanciával fedezett EFFA-műveletekből eredő előre jelzett cash-flow-kkal (pl. tervezett lehívások, bevételek).

3.4. Teljesítmény

Az éves teljesítmény kiszámítása időszűlyozott alapon történik, hogy ne befolyásolja azt a portfólió mérete.

A járványhelyzethez kapcsolódó volatilitással és példátlanul alacsony hozamokkal jellemezhető piaci környezetben az alap éves abszolút teljesítménye 2020-ban 0,734 % volt (időszűlyozott teljesítmény, a költségek és díjak levonása előtt). Ez a megtérülés összhangban van az EFFA referenciamutatója szerinti éves teljesítménnyel (0,507 %). A referenciamutató és a portfólió 2020. évi teljesítményét azonban nagyrészt a pozitív görbét mutató hozamok vezérelték. Figyelembe véve az uniós hozamok történelmileg alacsony szintjét, az elkövetkező években a portfóliót negatívan érinthetik a görbe ellentétes mozgásai (azaz a hozamok emelkedése).

4. PÉNZÜGYI BESZÁMOLÓ

Az EFFA-garanciaalappal kapcsolatos pénzügyi információkat mutatjuk be az alábbiakban. 2020-ban nem került sor EFFA-garancia lehívására.

4.1. Az EFFA-garanciaalap 2020. december 31-i pénzügyi kimutatásai

Az EFFA-garanciaalap eszközei 2020. december 31-én összesen 804,12 millió EUR-t tettek ki. Az eszközök értékesíthetőként besorolt befektetési célú értékpapír-portfóliót (692,00 millió EUR), valamint pénzeszközöket (112,12 millió EUR) foglaltak magukban.

A 2020. évi eredménykimutatás szerint az EFFA-garanciaalap az évet –0,62 millió EUR összegű gazdasági eredménnyel zárta. Ennek fő oka a készpénzállomány és az értékpapírok és díjak negatív kamatterhe (–1,04 millió EUR), amit csak részben tudott kompenzálni az értékpapír-eladásokból realizált nyereség, valamint az értékpapír-kölcsönzésből származó bevétel (0,42 millió EUR). A 2020 végén az EFFA-garanciaalapban lévő pozíciókon nem realizált tőkenyereséget, illetve tőkeveszteséget csak a pozíciók értékelése tükrözi, de azok a gazdasági eredményben nem jelennek meg. Lásd az EFFA-garanciaalap teljesítményére vonatkozó 3.4. pontot, ideértve a nem realizált tőkenyereséget és tőkeveszteséget.

A 2020. december 31-én zárult év eredménykimutatása

(EUR-ban, zárójelben: kiadások/veszteségek, zárójel nélkül: bevételek/nyereségek)

	2020	2019
	EUR	EUR
A működési tevékenységek bevételei	-	-
A működési tevékenységek ráfordításai	-	-
A működési tevékenységek egyéb ráfordításai	(15 000)	(15 000)
<i>Könyvvizsgálói díjak</i>	(15 000)	(15 000)
A MŰKÖDÉSI TEVÉKENYSÉGEK EREDMÉNYE	(15 000)	(15 000)
Pénzügyi bevételek	415 918	188 403
Az alábbiakon realizált kamatbevételek:	152 600	(54 689)
<i>Pénzeszközök és pénzeszköz-egyenértékesek</i>	-	-
<i>Értékesíthető pénzügyi eszközök</i>	152 600	(54 689)
<i>Egyéb kamatbevételek</i>	-	-
Az értékesíthető pénzügyi eszközök értékesítésén realizált nyereség	250 985	240 839
Értékpapír-kölcsönzésből származó bevétel	12 333	2 253
Pénzügyi kiadások	(1 024 364)	(448 536)
Pénzeszközök és pénzeszköz-egyenértékesek kamatráfordításai	(197 065)	(404 272)
Az értékesíthető pénzügyi eszközök értékesítésén realizált veszteség	(727 658)	(15)
Letétkezelési díjak és egyéb pénzügyi kiadások	(99 641)	(44 249)
PÉNZÜGYI EREDMÉNY	(608 446)	(260 133)

AZ ÉV GAZDASÁGI EREDMÉNYE	(623 446)	(275 133)
----------------------------------	------------------	------------------

2020. december 31-i mérleg

(EUR-ban, zárójelben: kiadások/veszteségek, zárójel nélkül: bevételek/nyereségek)

ESZKÖZÖK

	2020. december 31.	2019. december 31.
	EUR	EUR
BEFEKTETETT ESZKÖZÖK	435 238 107	348 061 980
Értékesíthető pénzügyi eszközök	435 238 107	348 061 980
FORGÓESZKÖZÖK	368 878 530	251 527 281
Értékesíthető pénzügyi eszközök	256 757 770	246 643 539
Követelések (azaz értékpapír-kölcsönzési díjak)	2 197	1 595
Pénzeszközök és pénzeszköz-egyenértékesek	112 118 563	4 882 147
Folyószámlák	112 166 318	4 885 215
Pénzeszközök és pénzeszköz-egyenértékesek elhatárolt kamata	(47 755)	(3 068)
ESZKÖZÖK ÖSSZESEN	804 116 637	599 589 261

NETTÓ ESZKÖZÖK ÉS KÖTELEZETTSÉGEK

	2020. december 31.	2019. december 31.
	EUR	EUR
NETTÓ ESZKÖZÖK	804 091 888	599 567 587
Az uniós költségvetésből történő hozzájárulás	798 968 935	600 100 000
Valós értékelés értékelési tartaléka	6 090 099	(188 713)
Eredménytartalék	(343 700)	(68 567)
Az év gazdasági eredménye	(623 446)	(275 133)
RÖVID LEJÁRATÚ KÖTELEZETTSÉGEK	24 749	21 674
Egyéb kötelezettségek	24 749	21 674
ÖSSZES NETTÓ ESZKÖZ ÉS KÖTELEZETTSÉG	804 116 637	599 589 261

4.2. Céltartalékképzés

Az EFFA-garanciaalap finanszírozása az Unió általános költségvetéséből és az Európai Fejlesztési Alapból (EFA) történik. A 2014–2020-as többéves pénzügyi keret esetében az EFFA-garanciaalap részletes finanszírozási forrásai az alábbiakat foglalják magukban: 400 000 000 EUR az EFA általános tartalékából és 350 000 000 EUR az Unió általános költségvetéséből. Az EFFA-garanciaalapot továbbá a tagállamok és egyéb hozzájárulók önkéntes hozzájárulásaiból, a beruházott forrásokon képződött hozamokból, valamint a nemteljesítő adósoktól behajtott bevételekből és összegekből is lehet finanszírozni.

Észtország, a Cseh Köztársaság, Dánia és a Bill and Melinda Gates Foundation összesen kb. 49 millió EUR összegű kiegészítő hozzájárulást nyújtott².

A garanciaalapot 2018-ban hozták létre. 2020. december 31-ig az uniós alapokból (mind az EU általános költségvetése, mind az EFA) a garanciaalapba befizetett, önkéntes hozzájárulásokkal növelt teljes összeg 799 millió EUR-t tett ki. 2020 végéig nem került sor EFFA-garancia lehívására.

5. AZ EFFA-GARANCIAALAP CÉLÖSSZEGE ÉS SZINTJE MEGFELELŐSÉGÉNEK ÉRTÉKELÉSE

Az EFFA-rendelet az EFFA-garanciaalap célösszegét az Unió általános költségvetése által fedezett összes EFFA-garancia kötelezettség 50 %-ában határozza meg. A tagállamok vagy más hozzájárulók további önkéntes hozzájárulásai 100 %-ban kerülnek feltöltésre. Az EFFA-garancia nettó eszközeinek jelenlegi szintje 804 millió EUR.

2020. december 31-ig összesen 18 EFFA-garanciamegállapodást kötöttek 1,549 millió EUR értékben tíz pénzügyi intézménnyel, ami további donor-hozzájárulások révén meghaladta az eredeti EFFA-garancia kapacitását. Az EFFA célja a piaci hiányosságok és az optimálistól elmaradó beruházási helyzetek kezelése, valamint a magánszektorból származó finanszírozás ösztönzése. 2020 folyamán, mivel a Covid19 vírus világszerte terjedt, a Bizottság úgy döntött, hogy az EFFA-garanciát arra használja, hogy segítse a partnerországokat a válság leküzdésében. Ez azt jelentette, hogy az EFFA-garanciának gyorsan alkalmazkodnia kellett a globális világjárvány okozta gazdasági igényekhez a mikro-, kis- és középvállalkozásokra (mkkv-k), a helyi pénznemben történő finanszírozásra és az egészségügyi ágazat támogatására összpontosítva. A korábban aláírt, a mikro-, kis- és középvállalkozások finanszírozására vonatkozó megállapodásokat kiegészítették, új megállapodásokat tárgyaltak meg és írtak alá. Különösen fontos változás volt az az új megállapodás, amely 400 millió EUR finanszírozást biztosít a Covid19-oltóanyagok partnerországok közötti elosztásához.

Az EFFA-garancia és a kapcsolódó garanciaalap kezelőjeként eljárva a Bizottság felelős a likviditási tartalék előírt szintjének fenntartásáért. A Bizottságot a számos európai pénzügyi intézmény hitelkockázati szakértőit tömörítő garanciatechnikai értékelő csoport (G-TAG) támogatja. A G-TAG feladata, hogy független és pártatlan technikai szakértelmet biztosítson a banki ügyletekkel kapcsolatos kérdésekben, ideértve a garanciából részesülő projektek végrehajtása során végzett kockázatfigyelést is.

Amint azt a G-TAG a 2020. decemberi adatok alapján 2021. januárban megfogalmazott véleményében értékelte, annak valószínűsége, hogy az EFFA-alap teljes élettartama alatt (a becslések szerint körülbelül 19 év) kimerül, 75 %-os átlagos ártámogatást feltételezve jelentősen az EFFA 10 %-os kockázatvállalási limitje alatt marad az átlagos forgatókönyv szerint. Ez a helyzet az átlagos forgatókönyv esetén 100 %-os támogatást feltételezve is, és ez összhangban van az EFFA garanciakockázati politikára vonatkozó iránymutatásaiban

² Észtország: 100 000 EUR; Cseh Köztársaság: 300 000 EUR; Dánia: 9,4 millió EUR; Bill and Melinda Gates Foundation: 39,2 millió EUR (50 millió USD).

meghatározott korlátokkal. Mindazonáltal a magas kockázatú forgatókönyv esetén 75 %-os vagy 100 %-os díjtámogatást feltételezve nem tartható az EFFA kockázatvállalási limitje. 75 %-os vagy 100 %-os díjtámogatást feltételezve az EFFA-alap 1 éves időtávon történő kimerülésének valószínűsége kevesebb mint 0,02 %.